

Bättre äldreomsorg med näthandel

2007-07-19

Kostnadsutvecklingen inom äldreomsorgen är stort problem, som kan leda till försämrad vårdkvalitet och mänskligt lidande. En kostnadseffektiv resursanvändning är det första steget för att klara samhällets åtagande mot de äldre. Många förknippar kostnadseffektivitet med minskad omvårdnad av individen. Faktum är att det kan vara tvärtom - åtminstone inom Hemtjänsten.

Ju längre Du som äldre kan ha ett bra boende hemma, desto bättre är Din hälsoprognos och desto mindre brukar Du samhällets resurser. Därför är det viktigt att samhället kan möjliggöra för Dig att få bo hemma så länge som möjligt. Ett sätt att göra det är att erbjuda Dig bistånd med inköp av dagligvaror, när Du själv inte orkar handla eller se till att Du får hem färdiglagad mat, när Du inte klarar all matlagning.

För vårdpersonalen tar det minst en timma per vecka att manuellt handla dagligvaror till en brukare och det till en kostnad av minst 300 kr/tim. Det innebär att det kostar kommunen 15 600 kr/år och brukare, för att kvalificerad vårdpersonal ska offra tid på ett icke-vårdarbete.

På senare år har ett näthandelssystem utvecklats, som anpassats för den kommunala hemtjänsten och som framför allt bygger på att all beställning sker via en internetbaserad portal och att plockning/distribution sköts på ett rationellt sätt av butiken eller av butiken anlita underentreprenör (t ex Samhall).

Praktisk erfarenhet från verksamheter i bland annat Landskrona och Kalmar visar att kostnaden kan mer än halveras. Det betyder att för en kommun med 200 brukare med bistånd för dagligvaruinköp krymper kostnaden från 3 120 000 kronor till 1 560 000 kr. Pengar som kan nyttjas bättre genom exempelvis att låta vårdpersonal arbetar med vårdrelaterade uppgifter och därmed öka kvaliteten i vården.

Lägg till det här att kommunernas distribution av färdiglagad mat - antingen i kantinform eller som portionsförpackad mat - också sker i en separat organisation inom eller utom Hemtjänsten.

Med det så kallade matonline-konceptet kan man lätt samordna biståndsfunktionerna dagligvaruinköp/matleveranser och inte bara få en klart ökad kostnadseffektivisering, utan också en tydlig kvalitetsförbättring. Då kan färdigmats-brukarna också med lätthet få lite grönsaker till maten - något som hittills de flesta kommuner inte klarat av.

En effektivare Hemtjänst blir en bättre hemtjänst för både personal och brukare. Samtidigt som de ekonomiska resurserna kan räcka till mer kvalitet i vården.
Lars Knapasjö

Författaren är socionom och kommunalpolitiskt aktiv (s) i Vingåkers kommun. Han har också varit projektledare för Österåkers Lanthandelscenter - en försöksverksamhet kring näthandel.